

Uspostavljanje kutaka za djecu

Kutci za djecu su sigurna, brižna, organizovana mjesta za djecu. Prevažno razmatramo da su usmjereni kod djece u kriznim situacijama. Prilikom uspostavljanja istih neophodno je poznavati set pravila:

- 1) **Nediskriminacija**- sva prava se primjenjuju podjednako na svu djecu
- 2) **Najbolji interes djeteta**- cilj je izabrati rješenja koja su u najboljem interesu.
- 3) **Participacija**- imaju pravo glasa za svoje mišljenje i da učestvuju u odlučivanju u skladu sa svojim intelektualnim sposobnostima.
- 4) **Podrška porodici** jer je- porodica primarna, prirodna sredina za vaspitanje i odgoj djece.

- Prilikom uspostavljanja kutaka od velike važnosti je rukovoditi se osnovnim i minimalnim standardima, koje treba omogućiti upravo da bi djeca bila sigurna.
- Ono što je veoma bitno za izradu jednog kutka jesu: **odabir lokacije, prva pomoć, prostor i osoblje**. Trebalo bi da **lokacija** bude u blizini pitke vode, da se prilagode i obezbjede pristupi za djecu sa poteškoćama u razvoju. Kutke za djecu je potrebno označiti posebnim **simbolima** koji su vidljivi, kutci se uspostavljaju na sigurnim mjestima, dovoljno udaljeni od saobraćaja.

U svakom kutku mora biti naznačen kontakt telefon koji se mora pratiti i u koliko dođe do smetnji potrebno je i to ispraviti. U zaštitu i zdravlje spada i **prva pomoć**, kao i aparati za gašenje požara i ostala oprema, u svakom kutku je potrebno i imati osobu koji posjeduje vještine, za korišćenje svakog od navedenih alata.

- Kutak za djecu treba da ima **dva animatora i dva koordinatora**. A svi članovi moraju imati osnovnu edukaciju i obuku. U kutku se aktivnosti registruju u vidu svakodnevne evidencije, ukoliko je broj djece veći od kapaciteta koji je preodređen, neophodno je uspostaviti jutarnju i popodnevnu smjenu. Toaleti moraju biti u blizini, u koliko je moguće da budu odvojeni ženski i muški, kao i jedan za djecu koja imaju poteškoće u razvoju.
- *Zdravlje djece, ishrana, higijenske navike, otpremanje otpada*, su to bitne potrebe a i odraz vaspitanja i sigurnosti.

- Kutci za djecu u suštini treba da budu obavezan dio koji se planira kao sklonište u kriznim situacijama.

- **Ključna 3 elementa** okruženja koje podržava djecu:

- 1) **Aktivnosti i programi (širok spektar).**

- 2) **Odgovarajući prostor za održavanje aktivnosti i programa.**

- 3) **Senzibilno i ohrabrujuće osoblje.**

Ono što je neophodno jeste da djeca stiču kako *psihičke* tako i *fizičke aktivnosti*. Ključna odrednica je *dostupnost didaktičkih materijala, igara, alatki*. Ukoliko nema ovih materijala može se javiti frustracija i nestrpljenje. Kutci imaju vještine da promovišu praktične aktivnosti, terapeutski efekat za djecu pa čak i porodicu.

Dakle dolazak i ostanak u kutku je dobrovoljan korak za djecu.

- Kutci za djecu koriste postojeće strukture i kapacitete koji su dostupni unutar jedne zajednice, važno je razumjeti kako funkcioniše ta zajednica, odnosno **porodica**. Razumjevanje života porodica i njihove djece je ključno u razvoju programa koji je usmjeren na dijete i njegov razvoj. Samo porodica ima iskustvo i znanje življenja u toj zajednici i samo porodica zna koje su tehnike i aktivnosti djelotvorne, a koje nisu.
- Takođe kutci pružaju i različite usluge i programe:

Obrazovanje, civilna zaštita, zdravstvo, podrška u zajednici, škole, zdravstvene uloge, mentalno zdravlje, socijalne usluge, liječenje, briga, zdrava hrana.

Ovo okruženje podrazumijeva prostor i interakciju unutar koje se svi osjećaju dobro, prihvaćeni su i svi su dobrodošli, imaju svoje mjesto, ali i priliku da zadovolje sve svoje potrebe, ravnopravno bez obzira na *klasu, rod, jezik, sposobnosti, vjeru i nacionalnost*.

- Stojimo iza toga da su u programu uključeni i roditelji i djeca, zaposleni u kutku se moraju pridržavati kodeksa ponašanja. Imaju sve potrebne vještine: *komuniciranje sa djecom, poznaja emocionalnog i socijalnog razvoja djeteta i pružaju svoju i pomoć i podršku.*
- Krajnji cilj uspostavljanja kutaka, osim pomoći i podrške djeci, jeste njegovo postojanje u službi djeteta i to se ne smije zanemariti!
- *Djelotvorne poruke za djete su:*

1) RAZUMIJEM TE, 2) SLUŠAM TE, 3) JAKO SI MI VAŽAN/VAŽNA, 4) VAŽNO JE TRUDITI SE.

Preporuke za aktivnosti:

- Omogućiti jednostavne igre,
- omogućiti da djeca posmatraju i učestvuju u raznim aktivnostima, da osmišljavaju i istražuju
- radi sa roditeljima i drugom djecom,
- ohrabriti dijete da kreira nove igre i omogućiti vrijeme i prostor za igru.

Preporuke za vaspitače:

- Ohrabriti dijete da izražava emocije
- Biti dobar model djetetu-ugledajući se na vas, izgrađuje svoj način ponašanja
- Uključiti dijete u različite odnose, da postane svjestan druge djece i odraslih, kao i njihovih ponašanja i shvatanja.

VAŽNO!

- *Vrlo je značajno pomagati djetetu u svim aktivnostima , biti mu dobar primjer i od pomoći kada mu je potrebno, ali ukoliko stalno obavljamo neke aktivnosti za djete, on će izgubiti interesovanje.*

Time doprinosimo da djete razvija svoj doživljaj sebe kao da nije dovoljno sposoban. Korisnije je podstići djete da samo nešto učini, pritom je neophodno i vrlo korisno, pohvaliti djete ne samo sa dobro urađenim zadatkom, već i za trud.